

AFGEVEN

Het College van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam
t.a.v. Afdeling Juridische zaken
Postbus 202
1000 AE Amsterdam

Amsterdam, 25 april 2015

Betreft: Bezwaar tegen uw Besluit d.d. 15 maart 2017
Uw kenmerk: LKW/HvB/20170315/--

Geachte heer van Bergen,

In 2016 hebben 36 bewoners/ werkers in knelpuntstraten van Amsterdam een handhavingverzoek bij u ingediend. U heeft daarop gereageerd met brieven met datum 15 maart jl. Een aantal handhavingverzoekers heeft het Wijkcentrum d'Oude Stadt gemachtigd om namens hen de bezwaarprocedure te voeren. Zie bijlagen 1 (met de aan hen gerichte brieven)..

Namens deze verzoekers maken wij bezwaar tegen uw besluit d.d. 15 maart 2017.

Wij delen uw mening dat de volksgezondheid centraal dient te staan. Dat is waar we u ook aan houden. Maar uw woord wordt tot op heden niet ondersteund door adequaat handelen. Dat is de kern van ons bezwaar.

Het beroepen op plannen en maatregelen uit de NSL aanpak, of op aanvullende maatregelen van rijk en gemeente treffen voor ons immers geen doel. Daarom is Amsterdam en andere partners in de NSL, of in de plaatselijke politieke besluitvorming wel iets te verwijten. Het zijn plannen/maatregelen die ons in de knelpuntstraten niet helpen, terwijl dat al in 2010 opgelost had moeten zijn. U heeft 5 jaar daarop uitstel genoten. Zonder resultaat voor ons. De gemeente Amsterdam en hun partners zijn allen in overtreding.

Samen met zeven gemeenten, waaronder Amsterdam heeft het ministerie het Actieplan Luchtkwaliteit (Tweede Kamer, 2015-2016, 30175 nr. 223) opgesteld om de luchtkwaliteit verder te verbeteren, en te bezien hoe de hardnekkige binnenstedelijke knelpunten kunnen worden aangepakt. Specifiek voor de aanpak van de meerdere, hardnekkige over de stad verspreide knelpunten in Amsterdam en Rotterdam is destijds €16 mln. ter beschikking gesteld. Amsterdam en Rotterdam kregen ieder 8 miljoen euro om de laatste hardnekkige binnenstedelijke knelpunten aan te pakken. Dat geld ging/gaat onder meer naar een schoner OV, het faciliteren van meer laadpunten voor elektrisch rijden en een sloopregeling voor vervuilende bestelbusjes. Generieke maatregelen dus. Dat schreef mevrouw S. Dijkema eind 2015 in een brief aan de Tweede Kamer. Zie:

<https://valkenburgerstraat.wordpress.com/2015/11/26/16-miljoen-euro/>

In een brief d.d. 9 november 2016 laat de staatsecretaris aan de tweede kamer weten hoe de laatste resterende knelpunten kunnen worden aangepakt en de luchtkwaliteit verder kan worden verbeterd: "Dit vraagt om maatwerkoplossingen en samenwerking tussen overheden en bedrijfsleven. Met de gemeenten heb ik afgesproken te komen tot een verdieping en versnelling van het bestaande Actieplan Luchtkwaliteit. Per stad zal worden bezien wat hiervoor nodig is. Hierbij kijken we onder andere naar mogelijkheden om sneller de overstap naar zero emissie vervoer te maken." Maar ook dat is een algemene maatregel.

Zie: <https://valkenburgerstraat.wordpress.com/2016/11/09/ja-ja/>

Nog afgezien of alle plannen wel plannen zijn in de zin van de EU richtlijn, echte besluiten om actief met locatiespecifieke maatregelen te komen in de knelpuntstraten, waaronder die van ons, zijn nog niet genomen. Er bestaat geen enkel besluit dus dat concreet actie inzet om overal in Amsterdam onder de Europese milieunorm voor NO₂ van 40 µg/m³ te komen. Daar richt het bezwaar van ons zich tegen.

Het college refereert aan actieplannen per 2015 maar met een ambitie in een onbepaalde toekomst. Dat heeft geen zin als in die plannen geen maatregelen staan om in heel Amsterdam, in alle straten, juist ook in de knelpuntstraten onder de Europese norm van 40 µg/m³ NO₂ te komen. Terwijl het college wel heeft uitgesproken dat de luchtkwaliteit voor alle Amsterdammers aan de Europese normen moet voldoen per 1 januari 2015. Uw bewering dat uw ambitie zelfs zou zijn de luchtkwaliteit te verbeteren tot onder die Europese norm, kan niet anders gedeut worden dan "loos; reclame voor eigen doeleinden". Anders had u wel concreet gemaakt met welke locatiespecifieke maatregelen u dat gaat bereiken en door er ook een concreet tijdpad aan te koppelen. Maar u bent al in gebreke. U had al concrete actie moeten ondernemen voor 2010. Navraag bij de Europese Commissie leert ons dat vanaf 1 januari 2015 Nederland onverkort aan de in de Richtlijn luchtkwaliteit gestelde grenswaarde van 40 µg/m³ diende te voldoen. Dus ook heel Amsterdam en voor alle Amsterdammers.

De door de gemeente aangekondigde Amsterdamse luchtkwaliteitsmaatregelen achten we dus volstrekt onvoldoende. Dat u generieke maatregelen noemt in het kader van het verzoek om het luchtkwaliteitsprobleem in de knelpuntstraten op te lossen vinden wij onbegrijpelijk. Temeer in 2015 door die generieke maatregelen de Europese "ambitie" door Amsterdam niet eens gehaald is.

De door u genoemde maatregelen in de Uitvoeringsagenda Mobiliteit blijken onvoldoende. Uw stelling dat de luchtkwaliteit verbetert door de jaren heen, ondersteunen de feiten ook niet. Niet in 2016 en ook niet in 2017, want in die periodes is de luchtkwaliteit zelfs werd verslechterd t.o.v. 2015. Zie daarvoor de GGD NO₂ meetresultaten GGD Amsterdam over het derde kwartaal 2017: https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1x7Sf_RNqj7ukxTrHI2HbD3cc_AI&ll=52.406014106440814%2C4.805500000000052&z=11

In uw reactie van 15 maart wijst u ook zelf naar de overschrijdingen in NSL rapportages.

Het gaat ons dus om besluiten die niet genomen worden, of die u weigert te nemen. Besluiten die er toe leiden dat er daadwerkelijk acceptabele waarden Stikstofdioxide (NO₂) waarden in onze straat zijn. Wat ons betreft ver onder het Europees vereiste, maar die Europese norm haalt u nu niet eens. Tegen dat weigeren van het nemen van een besluit, van welke bestuurslaag dan ook, staat bezwaar (en beroep) open (Awb, artikel 1:3, tweede lid).

Zekere nu uw in uw reactie van 15 maart op pagina 5 schrijft dat er wel degelijk maatregelen te bedenken zijn, zoals het verlagen van de snelheid, of het afwaarderen van specifieke Plusnet Auto wegen, (en minder verkeer door een straat) maar dat de problematiek van de ene locatie naar een andere locatie in Amsterdam verschuift. Dat ondersteunt uw stelling echt niet dat in deze de

volksgezondheid centraal dient te staan. U ziet dus wel mogelijkheden om locatiespecifiek problemen op te lossen maar u laat het na deze uit te voeren. Overigens: het zou geen verschuiving van het probleem moeten zijn maar een 'verdunding': door specifieke vuile knelpunten slim te distribueren over de stad blijven allen onder de wettelijke norm, in plaats van sommigen de luchtvervuilingslasten van de hele stad te laten dragen.

Het gaat ons om het nu en niet ooit. Wat de papieren ambities van Amsterdam ook moge zijn. In 2010 had Amsterdam al aan alle normen moeten voldoen. Nederland heeft uitstel gekregen tot 2015. Door niet iedere Amsterdamer te beschermen met concrete locatiespecifieke maatregelen zodat overall in Amsterdam onder de Europese milieunorm voor NO₂ van 40 µg/m³ wordt gekomen, behandelt u daardoor ook nog eens de ene burger ongelijk ten opzichte van de andere en zadelt een groot aantal, waaronder ons, op met onnodige gezondheidsrisico's.

Die normoverschrijding doet afbreuk aan het woongenot, hetgeen weer een inbreuk oplevert van artikel 8 Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden. Ook heeft de slechte luchtkwaliteit ernstige gezondheidsklachten tot gevolg. Verzoekers wijzen u op de uitspraak ECLI:NL:RBAMS:2014:136 van 7-1-2014.

In navolging van het ministerie hangt u een onbegrijpelijk redenering op, alsof de wet u hindert actie te ondernemen om te realiseren dat Stikstofdioxide (NO₂) waarde in de knelpuntraten onder de Europese norm van 40 µg/m³ komt. U bent in overtreding!

In onze ogen legt u uw (handhavings)mogelijkheden te beperkt uit. Het wel of niet in strijd handelen met de bepalingen van de Wet Milieubeheer en/of er wel of geen handhavingsmogelijkheden tegen een overtreder zijn geregeld in de wet, laat onverlet dat de verzoekers in deze er om gaat dat de Stikstofdioxide (NO₂)-norm in hun straat niet overschreden wordt. Daartoe heeft u voldoende middelen, maar deze zet u niet in. U en de overige bestuurslagen komen daarmee uw gezamenlijk opgelegde inspanning onvoldoende na.

Bevreemdend is uw opmerking als zou de overschrijding volgens ons "vermeend" zijn. In onze ogen is de overschrijding in objectieve zin in onze straat reëel. We verwijzen daartoe naar de Monitoringsrapportage NSL 2016 (over 2015): Stand van zaken Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. Op pagina 45 staat:

"In 2016 staat in de GGD-rapportage (Dijkema, 2016) over luchtkwaliteit dat de berekeningen de gemeten concentraties al jarenlang met circa 10 procent onderschatten. Indien die onderschatting op straatlocaties het gevolg is van onderschatte emissies, betekent dit dat de gemiddelde wegbijdrage met circa 33 procent wordt onderschat (GGD-rapport, tabel 4.3). Op basis van analyses van het RIVM (Wesseling, 2013 en 2016) zou de onderschatting van de verkeersbijdragen tot circa 50 procent kunnen bedragen. Een uitgevoerde gevoeligheidsanalyse, met correcties voor deze onderschattingen voor alle SRM-1 wegbijdragen in Amsterdam, levert in 2015 geen 12 maar naar schatting 40-60 overschrijdingen op."

Uit uw schrijven suggereert u dat Amsterdam slechts 12 "geconstateerde" knelpunten kent. Uit bovenstaande blijkt dat dus onterecht te zijn, waarbij u ook onterecht waarde hecht aan uw berekeningen die "op de wettelijke wijze zijn vastgesteld". Deze laten bij correcte waarden bij de "berekening" dus iets heel anders zien, namelijk: "naar schatting 40-60 overschrijdingen".

Uit de meerjarige metingen, waaronder die van de GGD te Amsterdam, blijkt immers dat de Europese milieunorm voor NO₂ van 40 µg/m³ in de straten van ons wordt overschreden. Die overschrijding bleek al in 2010 en die blijkt nog steeds in 2015. Deze metingen en ook die van

Milieudefensie over het gehele jaar 2015 kunt u niet terzijde schuiven. Lees hiervoor graag uw eigen beleidstukken en jaarverslagen, o.a. van de GGD. Zo staat bijvoorbeeld in de Monitoringsrapportage NSL 2015 (pagina 50) te lezen, zie <http://tinyurl.com/monitoringsrapportage2015>:

“Verder hecht de gemeente (Amsterdam) er aan te benadrukken dat zij bij het bepalen van haar locatiespecifiek beleid om versneld aan de wettelijke norm te voldoen niet alleen uitgaat van de knelpunten berekend met de monitoringstool, maar ook met mogelijke knelpunten gebaseerd op het meetnet van de gemeente Amsterdam in beheer bij de GGD.”

Hoe kunt u nu beweren dat de GGD al sinds 2008 op een Europese niet-goedgekeurde wijze metingen verricht in de hele stad? Nu u de cijfers publiceert en onze straten op die lijst GGD-knelpunten staan, had u, als decentraal overheidsorgaan, dit locatiespecifieke beleid ook daadwerkelijk effectief moeten vormgeven en uitvoeren. Het nalaten van noodzakelijke besluiten en uitvoering daarvan, daar maken we bezwaar tegen. Dat staat er los van of de metingen door de GGD op de locaties wel of niet conform Europese richtlijnen zijn gedaan. Die metingen zijn er al sinds 2008 en de GGD is daarvan op de hoogte. Hoe u meet, of de GGD laat meten, is dan aan u. Een betrouwbare overheid verandert niet voortdurend de eigen spelregels, zoals het haar uitkomt.

Op die overschrijding van de Europese norm zien de bepalingen in de [Richtlijn 2008/50/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 mei 2008 betreffende de luchtkwaliteit en schonere lucht voor Europa overschreden](#) (o.a. artikel 13 en bijlage XI). Vanaf 1 januari 2015 moet Nederland onverkort aan de in de Richtlijn luchtkwaliteit gestelde grenswaarde van 40 µg/m³ voldoen. De Europese Commissie zal Nederland daar ook op beoordelen.

We doen dan ook andermaal, net als bij het eerste verzoek, een rechtstreeks beroep op de Europese richtlijn, ongeacht hoe dat verwerkt is in de Nationale wetgeving. Daartoe staan in de oorspronkelijke handhavingsverzoeken uitspraken genoemd. U gaat daar in uw brief van 15 maart helemaal niet op in. Terwijl in de zaak C-237/07, oordeelde het Europese Hof van Justitie d.d. 25 juli 2008

<http://curia.europa.eu/juris/document/document.jsf?text=&docid=68148&pageIndex=0&doclang=N L&mode=req&dir=&occ=first&part=1>

het volgende staat:

- 1) Artikel 7, lid 3, van richtlijn 96/62/EG van de Raad van 27 september 1996 inzake de beoordeling en het beheer van de luchtkwaliteit, zoals gewijzigd bij verordening (EG) nr. 1882/2003 van het Europees Parlement en de Raad van 29 september 2003, moet aldus worden uitgelegd dat bij een dreigende overschrijding van de grenswaarden of alarmdrempels, particulieren die rechtstreeks worden getroffen, moeten kunnen bewerkstelligen dat de bevoegde nationale autoriteiten een actieplan opstellen, ook wanneer zij, krachtens nationaal recht, beschikken over andere mogelijkheden om deze autoriteiten maatregelen te doen uitvaardigen ter bestrijding van luchtverontreiniging.
- 2) De lidstaten zijn slechts verplicht om, onder het toezicht van de nationale rechter, binnen het kader van een actieplan en op korte termijn, maatregelen te nemen die geschikt zijn om het risico van overschrijding van de grenswaarden of alarmdrempels, rekening houdend met de feitelijke omstandigheden en alle betrokken belangen, tot een minimum te beperken en geleidelijk terug te keren naar een niveau onder deze waarden of deze drempels.

Er zijn overigens meer uitspraken waaruit blijkt dat een burger het recht heeft op onmiddellijke aanpak van een voortdurende overschrijding van de grenswaarden voor luchtkwaliteit (o.a. NO₂), zoals: <http://www.duh.de/4287.html>

Echte besluiten om effectief met locatiespecifieke maatregelen te komen in de knelpuntstraten, waaronder die van ons, zijn nog niet genomen en hebben nog niet geleid tot aanvaardbare waarden. Geen enkel besluit dus dat concreet actie inzet om overal in Amsterdam onder de Europese milieunorm voor NO₂ van 40 µg/m³ te komen. Daar richt het bezwaar van ons zich op.

Wij verzoeken u om een versnelde uitvoering van echte locatiespecifieke milieumaatregelen en we verzoeken om een hoorzitting.

Wij behouden het recht voor om de bezwaren nader aan te vullen, dan wel aan te passen.

Met vriendelijke groet,
Namens het bestuur van Wijkcentrum d'Oude Stadt,